

วารสารสุ่มเสี่ยงที่ไม่ควรส่งบทความไปตีพิมพ์ (Beall's List)

ปัจจุบันมีวารสารที่อยู่ในรูปแบบ Open Assess ที่มีการเผยแพร่ให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงได้แบบเสรีและไม่เสียค่าใช้จ่าย วารสารเหล่านี้บางฉบับเป็นวารสารที่ไม่มีคุณภาพทางวิชาการ ซึ่งปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และมหาวิทยาลัยหลายแห่งไม่อนุ-าติให้อาจารย์ใช้บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารในรูปแบบ Open Assess บางฉบับในการขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือไม่อนุ-าติให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใช้เพื่อจบการศึกษา นอกจากนี้ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในยังไม่ให้ค่าน้ำหนักคุณภาพกับผลงานของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา และผลงานทางวิชาการของอาจารย์ที่ตีพิมพ์ในวารสารเหล่านี้ด้วย โดยกำหนดว่าบทความวิจัยหรือบทความวิชาการที่จะนำมานับได้ต้องเป็นบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่ปรากฏในฐานข้อมูลตามประกาศ ก.พ.อ. หรือระเบียบคณะกรรมการการอุดมศึกษาว่าด้วย หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ พ.ศ.2556 หรือวารสารตามประกาศของสถาบันอุดมศึกษาที่จัดทำขึ้นตามหลักเกณฑ์ ที่ ก.พ.อ. หรือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด แต่ทั้งนี้วารสารเหล่านี้ต้องไม่อยู่ใน Beall's List

Beall's list คืออะไร Beall's list คือ รายชื่อของสำนักพิมพ์และวารสาร (ของต่างประเทศ) ที่มีแนวโน้มว่าจะเป็นสำนักพิมพ์หรือวารสารที่หลอกลวงให้นักวิจัยส่งผลงานไปตีพิมพ์แล้วเรียกเก็บเงินเพื่อให้ผ่านขั้นตอนการตอบรับการตีพิมพ์

วารสารที่อยู่ใน Beall's list หรือวารสารสุ่มเสี่ยงที่ไม่ควรส่งบทความไปตีพิมพ์ (Beall's List of Predatory Publishers & Journals) เป็นรายชื่อของสำนักพิมพ์และวารสารที่มีแนวโน้มว่าไม่ได้ดำเนินการเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และอาจเป็นการหลอกลวงเพื่อหารายได้ รายชื่อเหล่านี้รวบรวมโดย Jeffrey Beall บรรณารักษ์ของมหาวิทยาลัยโคโลราโด เดนเวอร์ (University of Colorado Denver) สหรัฐอเมริกา โดยเรียกสำนักพิมพ์เหล่านี้ว่า Predatory Publishers Beall ได้เริ่มศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ Predatory Publishers ในปี พ.ศ.2551 โดยตรวจสอบวารสารและสำนักพิมพ์จำนวนมาก รวมทั้งได้ทดลองส่งบทความสมมติไปยังสำนักพิมพ์เหล่านี้ ซึ่งได้รับการตอบรับในเวลาอันรวดเร็ว Beall ได้รวบรวมรายชื่อสำนักพิมพ์ และวารสารที่อาจเข้าข่ายวารสารที่ไม่ควรส่งบทความไปตีพิมพ์ และแนะนำว่า นักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ หรือนักวิชาการควรหลีกเลี่ยงที่จะติดต่อกับสำนักพิมพ์หรือวารสารเหล่านี้ ไม่ควรส่งผลงานไปตีพิมพ์ ไม่ควรไปเป็นกองบรรณาธิการ ไม่ควรเป็นผู้ประเมินผลงาน (Reviewer) หรือมีการประชาสัมพันธ์ใดๆ และควรใช้วิจารณ-านให้มากในการที่จะสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานในสำนักพิมพ์และวารสารเหล่านี้ Beall มีเกณฑ์

ในการพิจารณาคัดเลือกสำนักพิมพ์และวารสารเข้าบัญชีรายชื่อรายชื่อเหล่านี้มีการปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา โดยมีการถอนออกหรือเพิ่มเข้าไปใหม่ และเปิดโอกาสให้มีการอุทธรณ์ได้

ข้อสังเกตลักษณะของวารสารที่สุ่มเสี่ยงเหล่านี้ อาทิเช่น

1. เป็นวารสาร Online เป็นส่วนใหญ่- อาจมีการตีพิมพ์เป็นเล่มบ้าง
2. เรียกเก็บค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์ในราคาสูง
3. มีกระบวนการพิจารณาบทความเพื่อตีพิมพ์รวดเร็วเกินกว่ากระบวนการ Peer Review ที่ได้มาตรฐานตามที่กล่าวอ้าง เช่น ตอบรับภายในเวลาไม่กี่วัน หรือไม่ได้รับคำแนะนำให้แก้ไขแต่อย่างใด อาจมีการประเมินบทความแบบอะลุ่มอล่วย และส่งให้ปรับปรุงบ้างพอเป็นพิธี
4. สำนักพิมพ์ไม่มีชื่อเสียงในวงการ
5. อาจตั้งอยู่ในประเทศที่ไม่น่าเชื่อถือถือว่ามีความก้าวหน้าทางวิชาการในสาขานั้นๆ (ไม่จำเป็นเสมอไป หลายสำนักพิมพ์ตั้งอยู่ในสหรัฐอเมริกา อังกฤษ แคนาดา และยุโรปบางประเทศ)
6. หลายวารสารตั้งชื่อคล้ายคลึงกับวารสารที่มีชื่อเสียง เช่น เต็ม s ไปท้ายชื่อวารสารเดิม
7. ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง เช่น ผิดไวยากรณ์ หรือมีคำผิด พบได้ทั้งในหน้าเว็บไซต์ของวารสาร และในบทความที่ตีพิมพ์
8. ส่งอีเมลล์แบบ Spam จำนวนมากไปชักชวนให้ส่งบทความตีพิมพ์ หรือเชิญให้เข้าร่วมกองบรรณาธิการ

9. ข้อมูลที่แสดงบนเว็บไซต์ของวารสาร และการดำเนินงานของสำนักพิมพ์มีลักษณะไม่น่าเชื่อถือ ไม่โปร่งใส มีการนำเสนอข้อมูลที่หลอกลวง โฆษณาให้เข้าใจผิดบนเว็บไซต์ เช่น อ้างว่ามี Impact Factor แต่ไม่เป็นความจริง

10. หน้าสำหรับติดต่อ (Contact us) บนเว็บไซต์มีเฉพาะแบบฟอร์ม หรือชื่ออีเมล โดยไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของสำนักพิมพ์

11. คัดลอกข้อมูลบางส่วนจากวารสารอื่น พิมพ์บทความซ้ำ

12. กองบรรณาธิการหรือผู้พิจารณาบทความซ้ำกับของวารสารชื่ออื่นๆ

13. เป็นวารสารที่ตีพิมพ์บทความหลากหลายสาขาที่ไม่เกี่ยวข้องกัน เช่น International Journal of Business, Humanities and Technology

ในปี พ.ศ.2558 Beall ได้แบ่งกลุ่มของสำนักพิมพ์ และกลุ่มของวารสารที่สุ่มเสี่ยงเหล่านี้เหมือนปีที่ผ่านๆ มา โดยพบว่า มีจำนวนสำนักพิมพ์ที่ต้องระวังเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2555 ที่มีจำนวน 23 สำนักพิมพ์ ในปี พ.ศ.2556 มีจำนวน 225 สำนักพิมพ์

ปี พ.ศ.2557 มีจำนวน 447 สำนักพิมพ์ และในปี พ.ศ.2558 มีจำนวน 693 สำนักพิมพ์ ส่วนกลุ่มของวารสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์ภายใต้สำนักพิมพ์ใดๆ ก็เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2557 ที่มีจำนวน 303 ชื่อ เพิ่มเป็น 507 ชื่อในปี พ.ศ.2558

Beall ได้จัดทำรายชื่อไว้ทั้งรายชื่อสำนักพิมพ์ และรายชื่อวารสารที่สุ่มเสี่ยง รวมทั้งรายชื่อวารสารที่ลอกเลียนแบบเว็บไซต์ของวารสารที่มีชื่อเสียง

1. รายชื่อสำนักพิมพ์ที่ไม่ควรส่งผลงานวิจัยไปร่วม ไม่ว่าจะเป็นการประชุมวิชาการ (Proceeding) หรือวารสารวิชาการ (Journal) ดูได้ที่ <http://scholarlyoa.com/publishers/>

2. รายชื่อวารสารที่ไม่ควรส่งบทความไปตีพิมพ์ ดูได้ที่ <http://scholarlyoa.com/individual-journals/>

3. รายชื่อวารสารที่ลอกเลียนแบบเว็บไซต์ ISSN จากวารสารที่มีชื่อเสียง หรือที่เรียกว่า Hijacked Journals ดูได้ที่ <http://scholarlyoa.com/other-pages/hijacked-journals/>

สนใจศึกษารายละเอียดได้จากเว็บบล็อก Scholarly Open Access (<http://scholarlyoa.com>)

ศูนย์ TCI ประกาศรายชื่อวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI รอบที่สาม

ตามที่ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index Centre : TCI) ได้ประเมินคุณภาพวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI ไปแล้ว 2 รอบ ในปี พ.ศ.2554 และ พ.ศ.2555 เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพในการบริหารจัดการของวารสารไทย ทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบให้มีมาตรฐานสากล การประเมินทั้ง 2 รอบที่ผ่านมา มีระยะเวลาในการรับรองคุณภาพวารสาร 3 ปี โดยครั้งที่สองสิ้นสุดการรับรองในวันที่ 31 ธันวาคม 2557 ศูนย์ TCI ได้ประเมินคุณภาพวารสารรอบที่สาม และได้ประกาศผลการประเมินแล้ว การประเมินครั้งที่ทวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI ต้องได้รับการประเมินคุณภาพใหม่อีกครั้งโดยมีระยะเวลาการรับรองคุณภาพวารสารเป็นระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2558 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2562 ในการประเมินรอบที่สามนี้ ศูนย์ TCI ยังคงแบ่งกลุ่มวารสารในฐานข้อมูลเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. วารสารกลุ่มที่ 1 เป็นวารสารที่ผ่านการรับรองคุณภาพของ TCI (จนถึง 31 ธันวาคม 2562) และอยู่ในฐานข้อมูล TCI และจะถูกคัดเลือกเข้าสู่ฐานข้อมูล ASEAN Citation Index (ACI) ต่อไป

2. วารสารกลุ่มที่ 2 เป็นวารสารที่ผ่านการรับรองคุณภาพของ TCI (จนถึง 31 ธันวาคม 2562) และอยู่ในฐานข้อมูล TCI

3. วารสารกลุ่มที่ 3 เป็นวารสารที่ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพ และอาจไม่ปรากฏอยู่ในฐานข้อมูล TCI ในอนาคต

ซึ่งในการขอตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ และการนับผลงานของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา รวมทั้งผลงานของอาจารย์ในการประกันคุณภาพการศึกษากายใน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะยอมรับเฉพาะบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 เท่านั้น วารสารของมหาวิทยาลัย และของหน่วยงานต่างๆ ที่ได้รับการประเมินและรับรองคุณภาพของ TCI รอบที่สาม และอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 1 ได้แก่

1. King Mongkut's University of Technology North Bangkok International Journal of Applied Science and Technology

2. วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

3. วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ

4. วารสารเทคโนโลยีสารสนเทศ

5. วารสารวิชาการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

และวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 2 คือ วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา

ดูรายชื่อวารสารแต่ละกลุ่มได้จากเว็บไซต์ของศูนย์ TCI http://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/index.html